

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2000

3. volební období

715

INTERPELACE

poslance Jaroslava Štraita

na ministra zahraničních věcí Jana Kavana

ve věci odškodnění obětí 2. světové války

a odpověď ministra zahraničních věcí Jana Kavana na interpelaci

Ve smyslu § 112 odst. 4 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, předkládám poslancům následující interpelaci poslance Jaroslava Štraita na ministra zahraničních věcí Jana Kavana a odpověď ministra zahraničních věcí Jana Kavana na tuto interpelaci. Pan poslanec Jaroslav Štraйт požádal o zařazení uvedené odpovědi na pořad schůze Poslanecké sněmovny. Interpelace a odpověď jsou přílohami sněmovního tisku.

Václav Klaus v.r.
V Praze dne 14. září 2000

Příloha

evidenční číslo interpelace: 482

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 30 -05- 2000	
č.j. 6417/00	Přílohy:

Interpelace

poslance

doc. dr. Jaroslava Š t r a i t a, CSc.

ve věci

odškodnění obětí 2. světové války

na

ministra zahraničních věcí ČR

Jana K a v a n a

Datum : 30. května 2000

CP / 1304/26

Doc. dr. Jaroslav Štrait, CSc.
Jungmannova 1442
500 02 HRADEC KRÁLOVÉ 2

Vážený pane ministře.

Obracím se na Vás s písemnou interpelací, která svým obsahem navazuje na jednání Poslanecké sněmovny dne 18.května 2000 o odškodnění obětí II.světové války. Jak obětí přímé nacistické perzekuce, tak i tzv. totálně nasazených. Zcela vyčerpávajícím způsobem jste charakterizoval úroveň a stupeň jednání se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem. Zůstávají však nejméně dva otazníky.

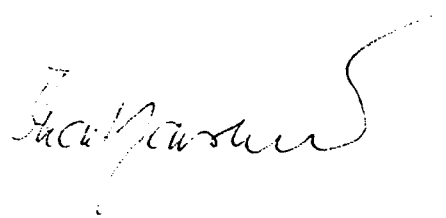
Ptám se Vás pane ministře, proč se Spolkovou republikou Německo nejsou vedena jednání o odškodnění stejně jako s Rakouskem, která by vyústila v **mezistátní dohodu** dvou subjektů mezinárodního práva. Na dotaz jste sdělil, že německá strana přijme zákon a ten bude určující pro odškodnění.

Je potřeba velmi pečlivě vážit, zda neodškodnit také totálně nasazené na území tzv. **protektorátu Čechy a Morava**. Jednoznačně byl "protektorát" ekonomickopolitickou součástí německé říše a ti, kteří se na otrockých pracích podíleli si nemohli vybírat, kam na práce půjdou. O tom rozhodoval pracovní úřad. Stejně tak bychom mohli rozlišovat vězněné osoby na kategorie "doma a venku", či na pracích doma a v sudetské župě atd.

Občané se na mě obrací s celou řadou názorů a mám velké obavy - jak z prodlení, tak z nové možné nespravedlivé nerovnosti jednotlivých skupin oprávněných osob.

Děkuji Vám za odpověď.

V Hradci Králové dne 28.května 2000

Vážený pán Jan Kavan
ministr zahraničních věcí České republiky

482A

Parlament České republiky
kancelář předsedy
Poslanecké sněmovny

Datum: 14 -06- 2000

Č.j. 7084/00

Přílohy:

MÍSTOPŘEDSEDA VLÁDY
A MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCI
ČESKÉ REPUBLIKY

JAN KAVAN

V Praze dne 13. června 2000
Č. j.: 119665/2000 - OSE

Vážený pane poslanče,

k Vaší písemné interpelaci ze dne 28. května 2000 ve věci odškodnění obětí 2. světové války sděluji:

Jednání o platbách vůči obětem otrocké a nucené práce v Německu nemohla vyústit v mezistátní dohodu, neboť německá strana, reprezentovaná zmocněncem spolkového kancléře a iniciativou německého průmyslu, nechce vytvořit precedens pro další mezistátní jednání o válečných reparacích. Platby chápe primárně jako dobrovolné gesto průmyslu. Vládní příspěvek je míněn jako platba za státní či již neexistující podniky. Jedinou bilaterální dohodou, kterou SRN uzavře bude s vládou USA. Jejím předmětem však není odškodnění obětí, ale naopak ochrana německých podniků před dalšími žalobami v USA.

Koaliční vládní dohoda SPD a Zelených pouze uvádí, že spolková vláda bude usilovat o spolkovou nadaci "Odškodnění pro nacionálně socialistické bezprávní". Kancléř G. Schröder od počátku zastával názor, že nadační iniciativu a její finanční dopad musí nést německé průmyslové firmy a banky, což se po několika jimi inicovaných schůzkách a jednáních s představiteli německého průmyslu podařilo.

Schůzka 16. 2. 1999 vyústila ve Společné prohlášení o založení nadační iniciativy "Minulost, odpovědnost a budoucnost" pro nuceně nasazené, které **spolkový kancléř příslibil podporu spolkové vlády.**

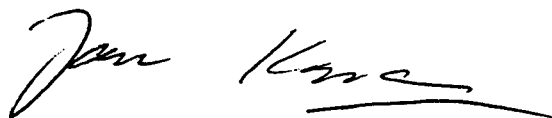
Naopak rakouská vláda se sama chopila iniciativy a poučila se z chyb, k nimž došlo na německé straně a jmenovala vládní pověřenkyni pro odškodnění nuceně nasazených, která má projednat a připravit bilaterální dohody s příslušnými vládami o této otázce.

Při stanovování okruhu oprávněných osob pro humanitární gesto vůči obětem otrocké a nucené práce přišla německá strana hned na počátku s mnoha omezujícími kritérii, podle nichž by byl okruh omezen jen na velmi omezený počet obětí, které byly charakterizovány jako tzv. tvrdé případy. Po velmi složitých několikaměsíčních jednáních se podařilo dosáhnout toho, že humanitární gesto se bude týkat všech, kteří vykonávali otrockou práci (vězni nejrůznějších typů nacistických táborů a věznic) nebo byli deportováni ze své vlasti na nucené práce do Německa nebo jimi okupovaná území. Zatímco podle původních kritérií by byl odškodněn jen mizivý počet našich občanů, podle nově sjednaných podmínek by mělo jít o desítky tisíc osob.

Podmínka deportace se samozřejmě nedotýká jen obětí nuceného nasazení v tzv. Protektorátě Čechy a Morava, ale i na území okupované Francie, Polska, Holandska atd., neboť Německem vyhlášená totální válka a totální mobilizace pracovních sil platily ve všech okupovaných zemích a všemocné pracovní úřady zde všude rozhodovaly o tom, kdo a jak bude pracovně využitý.

Česká strana dosáhla při rozhovorech nejvyššího možného standardu, plně srovnatelného s jinými účastníky. V tomto okamžiku usilujeme o to, aby sjednaná kritéria byla skutečně potvrzena v německém zákoně.

S pozdravem

Evidenční číslo interpelace: 482

Vážený pan
Doc. dr. Jaroslav Štrait, CSc.
poslanec
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
P r a h a